

מקודם שלא לאכול, ואח"כ שלא יראה, וע' בכ"מ הטעם שכ' משום דאכילה יש עונש כרת.

סי' תכט

ב. ולהמוץ עס: ראה רש"י ברכות ג, ב ד"ה אגרא דכלה. וראה רש"י בכורות ס, א שנדפס מכת"י: ל' יום לפני הרגל.

ד. מרע"ה תיקן להם: ע' בב"י. ורבינו כתב הפי' דל' יום משום קרבן פסח, וע' בברכי יוסף או"ח סי' תר"ט אות א' שמדחה פי' זה, דא"כ לכל חג יש קרבנות וכ"כ שם בשם ספר מקראי קודש, ולפי' רבינו אינו קשה שכ' ומחמשה באייר ואילך ידרשו הל' עצרת וכי"ד אלול הל' החג, ומקורם הוא מהפר"ח, וע' בברכי יוסף מה שהקשה עליו.

ה. לקנות: דפוס א: לקנותם.

ט. ואין כאן פנוי אלא יום י"ג: ע' במור וקציעה שכ' בשם בעל המנהגים שתולק כבוד ליום י"ג ועושהו אסרו חג ליו"ט של נשיאים, וע' בהגהת חתם סופר כאן שכ' שבי"ג נימול אברהם אבינו שהמלאכים היו אצלו יום א' של חג הפסח.

סי' תלא

ב. ואינו שלו כלל: ע' לקמן סי' תלה בקו"א סק"ב. וע' אבני נזר או"ח סי' שט"ז.

שם. ומה השבתה: בדפוס א: ומה היא השבתה.

ה. דהיינו צ"ה: כן פסק הח"י ומהרי"ץ בדין תענית בכורים וכן במנהגים מהרא"ש. אבל רבינו ירוחם והר"ן בשם הראב"ד וגם הב"ח פסקו בין השמשות [הדיוק הראב"ד מל' אור] (עיין עטרת זקנים) כשיש קצת אור. אבל בס' המכתם מפ' דברי הראב"ד שכ' כגון בדיקת חמץ שאינה בעוד היום והוא כשרגא כטיהרא ולא אחר עבור קצת הלילה, ע"כ משמע שמפרש דברי הראב"ד שכוונתו שמצות בדיקה היא קודם שיעבור קצת הלילה אבל כבר התחיל לילה ממש, וע' בהערת המו"ל שם. והפר"ח הקשה על הראב"ד. ועמ"ש הראב"ד בתמים דעים סי' רמה ובברכי יוסף כאן.

ה. שמא ע"י עיונו בלמודו: בהמכתם פסחים ד, א מדייק המו"ל הרב א. סופר שמצוין הרמב"ם הל' חו"מ פ"ב ה"ג, לא יתחיל לקראות" ולא כתב ללמוד שאפי' קריאה בעלמא בלי עיון אסור, ומרבינו נראה שכ', "עיונו בלמודו"

היינו פלפול. ועי' במג"א ס"ק ה' שמחלק בין פילפול לסתם. ועי' בנפש חיה להרה"ג ראובן מרגלית שמדייק מהגמרא „צורבא דרבנן" שהקשה לכאורה למה נקטו בסתם לא ליפתח אינש. ואכ"ן שזהו שהדגישו באמרם צורבא מרבנן שפרש"י בתענית ד, א שהוא בחור חריף, ולפי שהוא בחור הנה לא שכית שהוא יהי' הדורש ברבים. וגם חריף הוא עוסק בפלפול לכן לא ליפתח. ראה בספר המנוחה על הרמב"ם פ"ב מהל' חו"מ. רי"ץ גיאנות הל' פסחים.

כשיש קצת עדיין אור היום: בדפוס א: כשיש עדיין אור היום קצת.

סי' תלב

ב. לפי שאין הבדיקה תכלית המצוה: וצ"ע לפי שיטת הר"ן שבדיקה דאורייתא א"כ לברך על בדיקת חמץ.

ג. לפי שמצוה זו: ראה ברכי יוסף ובמחזיק ברכה. ובשו"ת הרשב"א ח"א סי' קכו. וסי' יח.

ה. אם נזכר קודם שגמר את הבדיקה: ראה פרי חדש שהביא פלוגתא דהרמב"ם והגהות אשרי. ובמחזיק ברכה אות ב'.

אם הוא בענין שיש לחוש: צ"ע פי' רבינו, כיון שלא נגמר הבדיקה אמאי לא יברך אפילו כשאין שם כזית שהברכה הוא על הביעור ולא על הבדיקה כמו שכתב רבינו לעיל ס"ק א'.

ו. אסור להפסיק: ע' בעיטור הל' ביעור חמץ בשם רבינו סעדי' גאון הטעם בזה מפני שמברכים על ביעור, שהעיקר הוא ביעור, ולכן אין להפסיק עד ביעור שהו"ע הביטול אחר הבדיקה. וכ"כ שם בשם רבינו האי גאון, ובשערי תשובה סי' פ"ז, ולכן פסקו שצריך לחזור ולברך, אבל בעל העיטור חולק ע"ז וכן דעת רי"ץ גיאנות שם שאין צריך לחזור ולברך.

קו"א ב. דחייב מילה זו היא על כל ישראל ולא מדין ערבות: עי' ש"ך בחו"מ סי' שפ"ב סק"ד. ובפרדס לרש"י (הוצאת ערנרייך) עמוד רצ, ובקצות שם שכ' שבמילה לא מהני שליחות. וע' בהמקנה קידושין כ, א.

י. אפי' עבד או אשה או קטן: בפסחים ד, א נוסף גם „שפחה". אבל הרי"ד בתוס' ובפסקיו והריטב"א אינם גורסים תי' זו. וע' בשו"ת הדב"ז סי' רפט דבזמן הזה אין לסמוך על השפחה כנענית שלנו.

מצוה מן המוכרח: רבינו כ' הטעם של הח"י ולא הטעם של המ"א בסק"ה שכ' דמצוה בו יותר מבשלוחו, ואפשר שרבינו לא סבירא לי' הכי, ועי'